

توزیع جغرافیایی بازار جهانی دارو

اروپا همواره پنج بازار عمده یعنی آلمان، فرانسه، ایتالیا، انگلستان و اسپانیا، در آسیا بازار ژاپن، در امریکای لاتین سه بازار مهم یعنی مکزیک، برزیل و آرژانتین و در اقیانوسیه مجموع دو بازار استرالیا و نیوزیلند انتخاب و آمار و ارقام مربوط به این مناطق با یکدیگر مقایسه می‌شوند. در این انتخاب بازاری جهت افریقا مد نظر قرار نمی‌گیرد که علل مختلفی دارد. کشورهای فقیر افریقایی معمولاً امکان خرید داروهای تجاری یا Brand را نداشته و عمدها بازار مناسبی برای شرکت‌های ژنریک ساز

ناکنون طی مقالات متعددی در نشریه رازی بازار جهانی دارو از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. در این مقاله در پی آنیم که توزیع جغرافیایی بازار جهانی دارو را بررسی کنیم. هدف، مقایسه بازارهای مختلف دارو و ارزیابی ارزش و اهمیت این بازارها از نقطه نظر اقتصادی است. بدین منظور در هر قاره شاخصی برای بررسی انتخاب می‌شود که در اصل عمده‌ترین و بزرگترین بازار دارو در آن منطقه است. لذا در بررسی مقایسه‌ای مورد نظر در امریکای شمالی دو بازار امریکا و کانادا، در

افزایش به ۸ میلیارد دلار رسیده در حالی که بازار امریکا تنها با ۹ درصد افزایش از رقم ۱۴۲ میلیارد دلار به ۱۵۴ میلیارد دلار ارتقاء یافته است.

در اروپا بزرگترین بازارها به ترتیب با مبالغ ۱۱/۸، ۱۲، ۲۰ و ۸ میلیارد دلار به کشورهای آلمان، فرانسه، انگلستان، ایتالیا و اسپانیا تعلق دارند. از نظر رشد کمی اسپانیا با ۳۰ درصد (۹۶) از بیشترین نرخ رشد برخوردار بوده که پس از آن آلمان با ۲۵ درصد (۱۶)، ایتالیا با ۱۹ درصد (۱۰)، انگلستان با ۱۹ درصد (۱۰) و بالاخره فرانسه با ۱۷ درصد (۱۴) قرار دارند. ژاپن بازاری استثنایی است. فروش دارو در ژاپن طی دو دوره مورد بحث با ۶ درصد افزایش از ۴۶/۸ به ۵۰ میلیارد دلار رسیده است. ژاپن پس از امریکا بزرگترین بازار جهانی دارو محسوب می شود. ارزش بازار دارویی ژاپن به تنها معادل پنج کشور عمده اروپایی و پنج برابر مجموع سه کشور مکزیک، برزیل و آرژانتین است.

سهم سه کشور فوق از فروش ۱۱ میلیاردی دارو به ترتیب ۱/۱، ۴/۶ و ۱/۲ میلیارد دلار است که به نسبت دوره قبل از آن تنها در مکزیک از رشدی ۳ درصد (۵/۹) برخوردار بوده در حالی که در برزیل ۱۳ درصد (۴/۱) و در آرژانتین ۳۴ درصد (۱/۹) کاهش نشان می دهد. کل بازارهای مورد بحث نیز کاهش ۹ درصدی (۱۲) نشان می دهند.

وضعیت فروش گروههای دارویی - درمانی مختلف طی دو دوره مورد بحث نیز نشان از افزایش فروش در کلیه گروهها داشته است. بیشترین افزایش فروش به داروهای

تولید کننده داروهای ارزان قیمت محسوب می شوند که در محاسبات جهانی دارو مورد استفاده قرار نمی گیرند. افریقای جنوبی تنها استثناء در کشورهای افریقایی است که بازار آن به کشورهای فوق شباهت بسیاری دارد ولی بازار این کشور در کنار کشورهایی مانند مصر، مراکش و غیره آنچنان بزرگ و ارزشمند نیست تا در محاسبات به عنوان بازاری عمده مدنظر قرار گیرد.

در این نوشتار میزان فروش دارو در بازارهای مورد بررسی طی دوره زمانی جولای ۲۰۰۲ الی جولای ۲۰۰۳ و مقایسه آن با همین دوره زمانی طی سالهای ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲ مورد استناد قرار گرفته است.

ارزش بازار دارو در پنج منطقه امریکای شمالی، اروپا، ژاپن، امریکای لاتین و اقیانوسیه طی دوره ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲ حدود ۲۶۷/۵ میلیارد دلار بوده است که با ۱۱ درصد افزایش در دوره زمانی ۲۰۰۲ - ۲۰۰۳ به ۲۹۷ میلیارد دلار رسیده است. از این مبلغ سهم امریکای شمالی ۱۶۳ میلیارد دلار، اروپا ۶۹ میلیارد دلار، ژاپن ۵۰ میلیارد دلار، امریکای لاتین ۱۱ میلیارد دلار و اقیانوسیه ۲/۷ میلیارد دلار بوده است. میزان رشد سالانه بازارهای ذکر شده عبارت از ۹ درصد (۱۵۰) برای امریکای شمالی، ۲۳ درصد (۵۷) برای اروپا، ۶ درصد (۴۷) برای ژاپن و ۲۱ درصد (۳) برای اقیانوسیه بوده و بازار امریکای جنوبی تنها منطقه ای بوده که با رشد منفی ۹ درصدی (۱۲) مواجه بوده است.

در ناحیه امریکای شمالی رشد بازار فروش دارو در کانادا به نسبت امریکا بیشتر بوده است. بازار ۷/۶ میلیارد دلاری کانادا با ۱۹ درصد

میلیارد دلار فروش این دو گروه دارویی در بازار منتخب اروپا بوده است. نکته دوم این که فرآورده‌های مکمل غذایی و مؤثر بر متابولیسم نیز در اروپا از فروش معادل داروهای مؤثر بر دستگاه عصبی مرکزی برخوردار بوده‌اند. در ژاپن این فرآورده‌ها جای داروهای مؤثر بر دستگاه عصبی را گرفته و با فروش ۷ میلیاردی خود در رده دوم پس از داروهای قلبی-عروقی با فروش ۱۰ میلیارد دلار قرار گرفته‌اند. در حالی که فروش داروهای عصبی در ژاپن به نسبت دو بازار دیگر بسیار کمتر و حدود ۴ میلیارد دلار بوده است.

فروش داروهای سایتو توکسیک نیز در ژاپن بالا بوده و با فروش $\frac{3}{8}$ میلیارد دلاری حدود نیم میلیارد دلار بیشتر از اروپا و برابر نصف بازار امریکای شمالی بوده است.

دکتر بهنام اسماعیلی

سایتو توکسیک با ۱۹ درصد و کمترین میزان افزایش با ۳ درصد به فرآورده‌های محلول بیمارستانی تعلق داشته است. مطابق آمار دو گروه داروهای قلبی-عروقی و دستگاه عصبی با ۵۷ و ۵۳ میلیارد دلار در رده‌های اول و دوم و داروهای ضد انگل با ۴۱۳ میلیون دلار در آخرین رده گروههای درمانی قرار داشته‌اند.

از نظر توزیع جغرافیایی در امریکای شمالی ۲۲ درصد بازار به داروهای مؤثر بر دستگاه عصبی و پس از آن ۱۸ درصد بازار به داروهای قلبی-عروقی تعلق داشته است. فروش این دو گروه درمانی در امریکای شمالی به ترتیب ۲۶ و ۳۰ میلیارد دلار بوده است. وضعیت در بازار اروپا (پنج کشور مورد استناد) بر عکس بوده است. در این بازار داروهای قلبی-عروقی با ۲۴ درصد و دستگاه عصبی مرکزی با ۱۶ درصد در رتبه‌های اول و دوم قرار داشته‌اند. ۱۱ و ۱۶